

Protokoll Kirkerådets arbeidsutvalgs møte 13. mai 2019

Møtet ble avholdt i Kirkens hus i Oslo

Til stede: Kristin Gunleiksrud Raaum, leder
Helga Haugland Byfuglien
Harald Hegstad

Forfall: Olav Myklebust

Fra sekretariatet:
Gerd Karin Røsæg
Ole Inge Bekkelund
Andreas Henriksen Aarflot
Øyvind Meling

KR-AU 6/19 Innkalling og saksliste til KR-AU 13.5.2019

Vedtak: Innkalling og saksliste godkjennes.

KR-AU slutter seg til den habilitetsvurderingen som fulgte innkallingen.

Enstemmig

KR-AU 7/19 Oppnevning av Kirkerådets styremedlem i KIFO, institutt for kirke- religions- og livsynsforskning 2010-2022

KIFO har bedt Kirkerådet om å oppnevne nytt medlem til styret i KIFO. Nåværende styreleder oppnevnt av Kirkerådet, Trude Evenshaug, ønsker ikke gjenvalg. Kirkerådet oppnevnte frem til 2016 leder av styret. Fra 2016 velges leder av representantskapet. Kirkerådet oppnevner ett styremedlem.

Vedtak:

Kirkerådets arbeidsutvalg oppnevner Nils Terje Lunde som styremedlem i KIFO med Elisabet Yrwing Guthus som varamedlem for perioden 2019-2022.

Enstemmig

KR-AU 8/19 Endring av regler for Samisk kirkelig valgmøte

I regler for Samisk kirkelig valgmøte § 1-4 er det fastsatt hvilke delegater i møtet som kan stemme ved valg av samisk representant til Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmeråd. Bakgrunnen for den paragrafen er todelt. For det første å sikre at det er minst 10 delegater som stemmer frem representanten. For det andre å sikre at de som stemmer frem representanten er bosatt i det aktuelle bispedømmet. På grunn av få påmeldinger av delegater til valgmøtet, blir det veldig få delegater som kan stemme frem

representanten. Sekretariatet har de siste ukene vært i kontakt med alle menigheter og begge bispedømmene for å oppfordre og oppmuntre de til å finne delegater. Administrasjonen i Sør-Hålogaland bispedømme har også arbeidet intenst med å finne kandidater uten hell.

Hittil er det 4 delegater fra Sør-Hålogaland og 7 fra Nord-Hålogaland.

Det foreslås en endring i reglens § 1-4 for å sikre at flere av møtets delegater kan stemme også ved de regionale valgene, forutsatt at de er bosatt i de aktuelle bispedømmene.

I tillegg foreslås det å rette et par inkurier (feil) i reglene.

Samisk Kirkeråds arbeidsutvalg behandlet saken 8. mai 2018, og vedtok enstemmig å oversende vedlagte forslag til vedtak til Kirkerådets arbeidsutvalg.

Vedtak:

Kirkerådets arbeidsutvalg fastsetter følgende endringer i Regler for Samisk kirkelig valg møte med hjemmel i regler for Samisk kirkelig valg møte § 5-2 og regler for Kirkerådets virksomhet § 8 nr. 1:

I

I regler 16. april 2018 nr. 585 for Samisk kirkelig valg møte gjøres følgende endringer:

§ 1-3 tredje ledd skal lyde:

Dersom det er under ti delegater fra et av de tre språkområdene etter bokstav e), skal vedkommende bispedømmeråd oppnevne flere delegater slik at antallet fra hvert språkområde blir ti delegater.

§ 1-4 skal lyde:

Ved valg av samisk medlem til Nord-Hålogaland bispedømmeråd deltar kun delegatene fra Nord-Hålogaland bispedømme:

- a) nordsamisk representant i Samisk kirkeråd,
- b) samisk representant i Nord-Hålogaland bispedømmeråd,
- c) delegater fra menighetsråd i forvaltningsområdet for samisk språk i Nord-Hålogaland bispedømme,
- d) delegater oppnevnt av Nord-Hålogaland bispedømmeråd.
- e) andre delegater i valgmøtet som er bosatt i Nord-Hålogaland bispedømme.

Ved valg av samisk medlem til Sør-Hålogaland bispedømmeråd deltar kun delegatene fra Sør-Hålogaland bispedømme:

- a) lulesamisk representant i Samisk kirkeråd,
- b) samisk representant i Sør-Hålogaland bispedømmeråd,
- c) delegater fra menighetsråd i forvaltningsområdet for samisk språk i Sør-Hålogaland bispedømme,
- d) delegater oppnevnt av Sør-Hålogaland bispedømmeråd.

e) andre delegater i valgmøtet som er bosatt i Sør-Hålogaland bispedømme.

§ 3-3 første ledd bokstav e) skal lyde:

e) en kandidat fra Møre, Hamar, Bjørgvin, Agder og Telemark, Oslo, Borg, Stavanger eller Tunsberg bispedømme.

II

Endringene trer i kraft straks.

Enstemmig

KR-AU 9/19 Kirkevalget 2019 – klage på godkjenning av Nominasjonskomiteens liste i Møre bispedømme

Therese Utgård, nestleder i Møre bispedømmeråd og regionlagsleder i Åpen folkekirke, har i e-post 5. mai 2019 klaget på valgrådet i Møre bispedømme sitt vedtak av 3. mai 2019 der Nominasjonskomiteens liste til valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet ble godkjent, på tross av at den ikke oppfylte kravene i kirkevalgreglene § 7-1.

Valgrådet har i møte 9. mai 2019 tatt klagen fra Therese Utgård til følge, ved å oppheve vedtaket av 3. mai 2019 og godkjenne et listeforslag hvor nominasjonskomiteen hadde endret listeforslaget slik at den nå tilfredsstiller kravet om ungdomsrepresentasjon.

Klageren har i e-post 8. mai tilføyet et nytt punkt i sin klage hvor klageren peker på at nominasjonskomiteen i henhold til kirkevalgreglene § 6-2 (4) ikke er tillitsvalgt for listeforslaget og derfor ikke skulle ha vært forhandlingspart for valgrådet. Valgrådet ser det som «en umulighet at listetoppen skal være tillitsvalgt» og ber Kirkerådet avklare forholdet.

Kirkemøtet tok i 2018 stilling til om nominasjonskomiteens leder og nominasjonskomiteen skulle være henholdsvis tillitsvalgt og tillitsutvalg ved forhandlinger om listen, eller om dette skulle være henholdsvis listetoppen og de fem øverste kandidatene på listen. Det bekreftes derfor at riktig forhandlingspart skulle være listetoppen og de fire andre øverste kandidatene på listen. Valgrådet har derfor begått en feil.

Kirkerådets sekretariatet har 10. mai 2019 vært i kontakt med listetoppen, Ann Kristin Sørvik, som har vært i kontakt med resten av tillitsutvalget. Tillitsutvalget stiller seg bak de endringene nominasjonskomiteen har gjort.

Vedtak:

Kirkerådets arbeidsutvalg tar til orientering at valgrådet i Møre har tatt klagen til følge slik at listeforslaget oppfylder kirkevalgreglenes krav om representasjon av unge under 30 år.

Kirkerådets arbeidsutvalg har samtidig merket seg at valgrådet har forhandlet med nominasjonskomiteen for å bringe listeforslaget i overensstemmelse med reglene, og at valgrådet har bedt Kirkerådet avklare dette forholdet.

Kirkerådets arbeidsutvalg viser til at kirkevalgreglene § 6-2 (4) fastsetter at:

«Ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet skal listetoppen på Nominasjonskomiteens liste fungere som listens tillitsvalgte og de fem øverst rangerte kandidatene på Nominasjonskomiteens liste skal sammen fungere som tillitsutvalg.»

Dette er en særregel som går foran hovedregelen i § 7-1 (3) bokstav d om at tillitsvalgt og varatillitsvalgt skal være blant dem som har skrevet under på listeforslaget. Kirkerådets arbeidsutvalg konstaterer derfor at valgrådet har begått en feil ved å forhandle med noen som etter kirkevalgreglene ikke har myndighet til å forhandle om endringer på listeforslaget.

Kirkerådets arbeidsutvalg har imidlertid fått bekreftet fra tillitsvalgt for Nominasjonskomiteens liste i Møre, Ann Kristin Sørvik, at listens tillitsutvalg godkjenner endringene nominasjonskomiteen har foretatt på listeforslaget. På den bakgrunn godkjenner Kirkerådets arbeidsutvalg listeforslaget for Nominasjonskomiteens liste ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet, med de endringer tillitsutvalget har godkjent.

Enstemmig

KR-AU 10/19 Kirkevalget 2019 – klage på forskjellsbehandling mellom Bønnelista og Nominasjonskomiteens liste i Møre bispedømme

Monika Tettli, tillitsvalgt, Bønnelista Møre, Åsmund Brøvig, sekretær, Bønnelista, og Jo Hedberg, leder, Bønnelista, leverte 6. mai 2019 klage i forbindelse med godkjenningen av Nominasjonskomiteens liste i Møre bispedømme. Monika Tettli har klagerett og klagen tas under behandling. I klagen anføres at Nominasjonskomiteens liste ble godkjent av valgrådet uten at listeforslaget var i overensstemmelse med reglens krav om minst 20 prosents representasjon av unge, mens Bønnelista ikke leverte inn et listeforslag innen fristen av samme grunn. Det anføres også at Bønnelista ba valgrådet om å få utvidet frist, noe det ikke fikk, mens Nominasjonskomiteens liste fikk anledning til å forhandle om å bringe listeforslaget i overensstemmelse med reglene. Vedlagt klagen har listen lagt ved et listeforslag.

Kirkevalgreglene gir ikke åpning for å dispensere fra fristen. I Kirkerådets veiledning er det lagt til grunn at forslag som leveres etter fristen bare kan tas til behandling dersom fristoversittingen skyldes forhold som ligger utenfor fristoversitterens kontroll. Kirkerådets arbeidsutvalg kan ikke se at så er tilfelle.

Nominasjonskomiteens liste tilfredsstilte kravet om å bli levert innen fristen etter § 7-1 (2), mens listeforslaget fra Bønnelista ikke tilfredsstilte dette kravet. Dermed kom Nominasjonskomiteens liste i posisjon til å komme i forhandlinger med valgrådet om å forsøke å bringe listeforslaget i samsvar med reglene etter kirkevalgreglene § 7-5 (3), noe Bønnelista ikke gjorde.

At valgrådet godkjente listeforslaget Nominasjonskomiteens liste 3. mai, selv om det ikke tilfredsstilte reglens krav, var en feil som senere har blitt rettet opp for å tilfredsstille kravene i § 7-1.

Kirkerådets arbeidsutvalg vurdering er at det ikke har skjedd en usaklig forskjellsbehandling mellom Nominasjonskomiteens liste og Bønnelista.

Formelle grunner taler derfor for at klagen ikke tas til følge.

Det kan likevel vurderes om konsekvensene av at Nominasjonskomiteens liste fikk anledning til bringe listeforslaget i overensstemmelse med reglene, mens Bønnelista ikke fikk anledning til å bringe listeforslaget i overensstemmelse med reglene, er urimelige. Kirkevalgreglens formål er å legge forholdene til rette slik at medlemmene av Den norske kirke ved frie og

hemmelige valg skal kunne velge sine representanter til menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet, jf. § 1-1. Om Bønnelista får anledning til å stille, vil medlemmene av Den norske kirke kunne velge mellom flere valgalternativer. Formålsbetraktninger trekker derfor i retning av at klagen likevel tas til følge ved at det åpnes for at listeforslaget fra Bønnelista får en frist på seg til å komme i overenstemmelse med reglens krav.

Vedtak:

Kirkerådets arbeidsutvalg viser til at listeforslaget Nominasjonskomiteens liste tilfredsstilte kravet om å bli levert innen fristen etter § 7-1 (2), mens listeforslaget fra Bønnelista ikke tilfredsstilte dette kravet. Dermed kom Nominasjonskomiteens liste i posisjon til å komme i forhandlinger med valgrådet om å forsøke å bringe listeforslaget i samsvar med reglene etter kirkevalgreglene § 7-5 (3), noe Bønnelista ikke gjorde. At valgrådet godkjente listeforslaget Nominasjonskomiteens liste 3. mai, selv om det ikke tilfredsstilte reglens krav, var en feil som senere har blitt rettet opp for å tilfredsstille kravene i § 7-1.

Kirkerådets arbeidsutvalg vurdering er at det ikke har skjedd en usaklig forskjellsbehandling mellom Nominasjonskomiteens liste og Bønnelista. Bønnelista burde ha levert et listeforslag som ikke var i samsvar med reglene, for å få samme mulighet til å forhandle med valgrådet om å bringe forslaget i samsvar med reglene som Nominasjonskomiteens liste. Kirkerådets arbeidsutvalg finner at resultatet av at Nominasjonskomiteens liste fikk anledning til bringe listeforslaget i overenstemmelse med reglene, mens Bønnelista ikke fikk anledning til å bringe listeforslaget i overenstemmelse med reglene, medfører urimelige konsekvenser, selv om det var i tråd med reglene. Formålsbetraktninger tilsier, etter Kirkerådets arbeidsutvalgs vurdering, at Bønnelista likevel bør få anledning til å stille i valget.

Klagen tas til følge. Valgrådet i Møre skal forhandle med listeforslagets tillitsvalgte for å bringe det i overenstemmelse med kravet om at alle kandidatene skal være valgbare innen 20. mai. Dersom listeforslaget ikke tilfredsstiller kravene i § 7-1 (3) innen 20. mai, skal listeforslaget likevel forkastes.

Enstemmig